

SPRAWOZDANIA

PAULINA JABŁOŃSKA

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

 <https://orcid.org/0000-0002-5514-3215>

p.jablonska@uksw.edu.pl

Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji naukowej dotyczącej bł. o. Józefa Cebuli OMI pt. *Być świętym to najpierw być człowiekiem* Warszawa, 1 marca 2024 r.

W piątek 1 marca 2024 roku na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa dotycząca bł. o. Józefa Cebuli OMI.

Okazją do zorganizowania konferencji była przypadająca w tym roku 25. rocznica beatyfikacji o. Cebuli, której dokonał św. Jan Paweł II w dniu 13 czerwca 1999 roku w Warszawie.

Józef Cebula OMI to polski Misjonarz Oblat Maryi Niepokalanej, wychowawca młodzieży w junioracie w Lublińcu i nowicjuszy w Markowicach. Pomimo zakazu okupanta niemieckiego potajemnie udzielał sakramentów wiernym na Kujawach. Pojmany przez Niemców, został umieszczony w obozie koncentracyjnym w Mauthausen. Zginął za wiarę i kapłaństwo jako „wróg narodu niemieckiego”.

Głównym organizatorem wydarzenia była Polska Prowincja Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej wraz z Komitetem ds. obchodów 25. rocznicy beatyfikacji o. Józefa Cebuli OMI oraz oblacki Instytut Mazenodianum, Uniwersyteckie Centrum Badań Wolności Religijnej (UKSW), Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu i Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego.

Spotkanie rozpoczęło się od Eucharystii w kaplicy uniwersyteckiej, której przewodniczył o. Bartosz Madejski OMI, wikariusz prowincjalny. Kazanie wygłosił o. prof. Kazimierz Lubowicki OMI, postulator procesu

beatyfikacyjnego o. Józefa Cebuli OMI, który wskazywał: „Błogosławiony ojciec Józef przez całe życie uczył się, jak należycie sprawować Najświętszą Ofiarę i wydaje się, że to jest jedno z fundamentalnych przesłań, jakie kieruje do nas. Gdy był święcony w 1927 roku, wszystko odbywało się według liturgii przedsoborowej. W pewnym momencie otrzymał świecę do rąk, by mu przypominała, że ma się spalać”.

W dalszej części kazania ukazywał kapłańską i eucharystyczną duchowość błogosławionego oblata. Przywołał również fakt z życia ojca Cebuli, że bezpośrednim powodem uwięzienia i wywiezienia do obozu koncentracyjnego w Mauthausen było sprawowanie Eucharystii dla wiernych, pomimo zakazu ze strony okupanta. Przypomniął, w jaki sposób błogosławiony misjonarz Niepokalanej był prześladowany w obozie koncentracyjnym ze względu na kapłaństwo i Eucharystię.

Swoje kazanie o. prof. Kazimierz Lubowicki OMI zakończył słowami: „Jeżeli chcemy naprawdę odprawiać Mszę świętą, jeżeli chcemy naprawdę składać Najświętszą Ofiarę razem z Jezusem Chrystusem za zbawienie świata, to nie wystarczy, że będziemy ofiarowywali chleb i wino, trzeba abyśmy składali samych siebie. To jest jakby istota świętości błogosławionego ojca Józefa. W czasach złych, w czasach nienormalnych miał wielką troskę, aby celebrować Najświętszą Ofiarę nie tylko na ołtarzu, ale we własnym ciele i we własnej krwi”.

Po Eucharystii uczestnicy przeszli do auli św. Jana Pawła II, aby wysłuchać wykładów. O. dr hab. Dominik Zamiatała CMF, prof. UKSW, mówił o źródłach nienawiści i opresji wobec duchowieństwa katolickiego w ideologii nazistowskich Niemiec. O. Robert Wawrzeniecki OMI przedstawił sylwetki obłackich męczenników i więźniów obozów na tle męczeństwa polskiego duchowieństwa.

Sesja przedpołudniowa podzielona była na dwa bloki. Drugi z nich podzielony był także na sesję polskojęzyczną i angielskojęzyczną.

Po przerwie obiadowej nastąpiła trzecia sesja konferencji. Materiały w formie wideo zostały zebrane i opublikowane na oficjalnym profilu YouTube Polskiej Prowincji Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej, która była głównym organizatorem wydarzenia. Słowo wstępne wygłosił ks. prof. Jan Przybyłowski z Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej, który m.in. wskazał: „Chrystus żywy potrafi poprowadzić człowieka nawet przez takie miejsce, do którego trafił w obozie Mauthausen bł. Józef Cebula. Mnie to miejsce jest też bliskie z tego względu, że mój tata z bratem, już nieżyjący, przeszli przez ten obóz jako dzieci, był to obóz przejściowy. Nie chciał nigdy

dużo o tym mówić, ale przynajmniej to co od niego usłyszeliśmy, a był to obraz dziecka, które patrzyło na to miejsce. Można powiedzieć, że jest to świadectwo człowieka, który zetknął się z heroizmem, heroizmem ludzi, z heroizmem świętości a przede wszystkim z wytrwaniem, aby być człowiekiem tam, gdzie być nim jest bardzo trudno. Moi Drodzy, chyba takie też będzie przesłanie tej konferencji: być świętym, to najpierw być człowiekiem. Jakim człowiekiem? Wiernym zasadom, ideałom, wiernym wyzwaniom, które niesie życie. Dzisiaj wiemy, że kapłaństwo dobrze uformowane musi być budowane na formacji ludzkiej. Dużo trzeba było doświadczeń Kościoła, żeby w adhortacji *Pastores dabo vobis* Jan Paweł II napisał, że formacja do kapłaństwa to najpierw formacja ludzka, intelektualna, duchowa i wreszcie pasterska. Formacja ludzka – wy jesteście uformowani przez swoich rodziców, nauczycieli, ale z badań wynika też, jak wielki wpływ na kształt waszego człowieczeństwa ma środowisko i to nie tylko to środowisko realne, ale również środowisko świata wirtualnego, dzisiaj kierowanego sztuczną inteligencją. Czas, pochylić się nad tym, jak być człowiekiem i jak budować swoją świętość, kiedy człowiek żyje w dwóch światach”.

Następnie głos zabrał ojciec Krzysztof Trociński, wikariusz prowincjalny Polskiej Prowincji, który wskazał, że „Misjonarze Oblaci Maryi Niepokalanej przesłanie swego Błogosławionego Współbrata wykuli w marmurze, na jego pomniku w Lublińcu: «W każdym czasie i w każdych warunkach trzeba dążyć do świętości». Jest to jedno z niewielu jego zdań, które się zachowały. Wypowiedział te słowa 7 października 1939 roku, na początku wojny, gdy nie wiedział, jak się wszystko potoczy, a widział tylko okrucieństwo i bezsens. Zresztą, poprzedził to zdanie stwierdzeniem: «Czasy są złe i nienormalne, ale...»”.

Najważniejsze fakty z życia bł. o. Cebuli przybliżył z kolei o. Adam Jaworski OMI. – „Przy konfesjonale o. Cebuli zawsze były duże kolejki” – podkreślił. Prelegent zaznaczył, że po aresztowaniu o. Cebuli przez Niemców i umieszczeniu go w bloku nr 7 niemieckiego obozu koncentracyjnego w Mauthausen, oprawcy starali się robić wszystko, aby sam zakończył życie. On jednak nigdy nie narzekał i nie złorzeczył Niemcom. Bardzo często swoje części posiłków oddawał innym więźniom.

O tym, jak kleryk Józef Cebula oceniany był przez formatorów seminarijnych, mówił ks. prof. dr hab. Marek Tatar, prodziekan Wydziału Teologicznego UKSW.

„– Ogromny wpływ na pierwszą formację Józefa Cebuli miał jego dom rodzinny, który nauczył go prostoty, pokory, prawdy i ciszy, a także sąsiedztwo

Kamienia Śląskiego, gdzie urodzili się św. Jacek, bł. Bronisława i bł. Czesław z rodu Odrowążów – wskazał ks. prof. Tatar i dodał, że kl. Cebulę cechowała także radość, małomówność i uduchowanie oraz głęboki patriotyzm. – Miał polskiego ducha. Mógł się uratować, przyjmując obywatelstwo Rzeszy, jednak odmówił” – zauważył ks. prof. Tatar.

Wymienił także cechy, którymi opisywali kl. Cebulę jego formatorzy: temperament flegmatyczno-choleryczny, pewna nieśmiałość, spokój i wytrwałość, zdolności intelektualne od początkowo przeciętnych do uznania nieprzeciętnej inteligencji, dobry osąd oraz umysł spekulatywny, posiadający zdolności pedagogiczne, bardzo dojrzały duchowo, prostolinijna pobożność. – Jego wychowawcy napisali o nim, że „żył Duchem Bożym” i „nie miał nic ze świeckości” – podkreślił prelegent.

W czasie trzech paneli głos zabrali również m.in. o. Daniel Jeżak OMI, fr. dr. Diega Saez Martin OMI, ks. dr Paweł Gabara i o. dr Łukasz Krauze OMI.

Pokłosiem konferencji jest publikacja naukowa w postaci recenzowanej monografii wieloautorskiej, która znajduje się w wersji elektronicznej (w formacie PDF) na stronie internetowej UCBWR UKSW w Warszawie <https://centrumwolnosci.uksw.edu.pl>. Inspiracją do powstania publikacji była międzynarodowa konferencja zatytułowana *Być świętym to najpierw być człowiekiem* zorganizowana m.in. przez Uniwersyteckie Centrum Badań Wolności Religijnej UKSW w Warszawie w ramach projektu badawczego pt. *Realizacja badań naukowych dotyczących kompleksowej i interdyscyplinarnej analizy wolności religijnej oraz zagadnień związanych ze współpracą na rzecz interreligijności i interkulturowości w wymiarze teoretycznym, empirycznym i praktycznym prowadzonych w ramach Uniwersyteckiego Centrum Badań Wolności Religijnej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie*, którego realizację zapewnia Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Bezpośrednia transmisja z konferencji jest dostępna na kanale YouTube oblackiego portalu misyjne.pl (link został udostępniony również w mediach Polskiej Prowincji). Wystąpienia w formie wideo są także dostępne na profilu YouTube Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej w Polsce.

Symposium naukowe o bł. o. Józefie Cebuli OMI – YouTube <https://www.youtube.com/watch?v=90AQGAAbNOx8>.